

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

8222 *Lei orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.*

FELIPE VI

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei orgánica.

PREÁMBULO

I

O artigo 39 da Constitución establece a obriga dos poderes públicos de asegurar a protección social, económica e xurídica da familia, en especial dos menores de idade, de conformidade cos acordos internacionais que velan polos seus dereitos.

En cumprimento deste mandato, o lexislador estatal, no marco das súas competencias, regulou as institucións xurídico-públicas e privadas sobre as cales se asenta a protección do menor.

O resultado, cuxo máximo expoñente é a Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e de axuizamento civil, en diante, Lei orgánica de protección xurídica do menor, é un marco regulador que garante aos menores unha protección uniforme en todo o territorio do Estado, e que serviu de referencia á lexislación que as comunidades autónomas foron aprobando de acordo coa súa competencia en materia de asistencia social, servizos sociais e protección pública de menores.

No entanto, transcorridos case vinte anos desde a aprobación da citada norma, producíronse importantes cambios sociais que inciden na situación dos menores e que demandan unha mellora dos seus instrumentos de protección xurídica para o cumprimento efectivo do citado artigo 39 da Constitución.

Así se constata nas recomendacións contidas no informe sobre «Centros de protección de menores con trastornos de conduta e en situación de dificultade social» do ano 2009 e no «Estudo sobre a escoita e o interese superior do menor, revisión xudicial de medidas de protección e procesos de familia do ano 2014» do Defensor do Pobo. No mesmo sentido se pronunciou a Fiscalía Xeral do Estado nas recomendacións contidas na súa memoria do ano 2010, o Comité dos Dereitos do Neno nas Observacións derradeiras a España do 3 de novembro de 2010, e a Comisión Especial do Senado de estudo da problemática da adopción nacional e outros temas afíns, cuxo informe foi publicado no «Boletín Oficial de las Cortes Generales», Senado, o día 17 de novembro de 2010. Ademais, son varios os convenios internacionais que entraron en vigor no noso país neste período e que exigen unha adaptación normativa.

De conformidade coas propostas e recomendacións referidas, esta lei ten como obxecto introducir os cambios xurídico-procesuais e substantivos necesarios naqueles ámbitos considerados como materia orgánica, ao incidir nos dereitos fundamentais e liberdades públicas establecidos nos artigos 14, 15, 16, 17.1, 18.2 e 24 da Constitución. Búscase con iso a mellora dos citados instrumentos de protección, para os efectos de continuar garantindo aos menores unha protección uniforme en todo o territorio do Estado, que sirva de marco ás comunidades autónomas no desenvolvemento da súa respectiva lexislación de protección de menores, con independencia da súa situación administrativa,

en caso de estranxeiros. Para iso, mediante dous artigos e tres disposicións derradeiras, procédese á modificación das principais leis que regulan as institucións para a protección dos menores.

No artigo primeiro establécense as modificacións da Lei orgánica de protección xurídica do menor; no artigo segundo determínanse as modificacións que afectan a Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, no sucesivo Lei de axuízamento civil; na disposición derradeira primeira recóllense as modificacións correspondentes á Lei orgánica 6/1985, do 1 de xullo, do poder xudicial, en diante Lei orgánica do poder xudicial; na disposición derradeira segunda modifícase a Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, e na disposición derradeira terceira modifícase a Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.

II

Os cambios introducidos na Lei orgánica de protección xurídica do menor desenvolven e reforzan o dereito do menor a que o seu interese superior sexa prioritario, principio fundamental nesta materia, pero concepto xurídico indeterminado que foi obxecto, ao longo destes anos, de diversas interpretacións. Por iso, para dotar de contido o concepto mencionado, modifícase o artigo 2 incorporando tanto a xurisprudencia do Tribunal Supremo dos últimos anos como os criterios da Observación xeral n.º 14, do 29 de maio de 2013, do Comité de Nacións Unidas de Dereitos do Neno, sobre o dereito do neno a que o seu interese superior sexa unha consideración primordial. Este concepto defínese desde un contido triplo. Por unha parte, é un dereito substantivo no sentido de que o menor ten dereito a que, cando se adopte unha medida que lle concirna, os seus mellores intereses sexan avaliados e, no caso de que haxa outros intereses en presenza, sexan ponderados á hora de chegar a unha solución. Por outra, é un principio xeral de carácter interpretativo, de maneira que se unha disposición xurídica pode ser interpretada en máis dunha forma se debe optar pola interpretación que mellor responda aos intereses do menor. Pero, ademais, en último lugar, este principio é unha norma de procedemento. Nestas tres dimensións, o interese superior do menor ten unha mesma finalidade: asegurar o respecto completo e efectivo de todos os dereitos do menor, así como o seu desenvolvemento integral.

Á luz destas consideracións, é claro que a determinación do interese superior do menor en cada caso se debe basear nunha serie de criterios aceptados e valores universalmente recoñecidos polo lexislador que deben ser tidos en conta e ponderados en función de diversos elementos e das circunstancias do caso, e que se deben facer explícitas na motivación da decisión adoptada, co fin de coñecer se foi correcta ou non a aplicación do principio.

Modifícase o artigo 3 para incluír a referencia oportuna á Convención de Dereitos das Persoas con Discapacidade do 13 de decembro de 2006, asinada por España o 30 de marzo de 2007 e cuxo instrumento de ratificación foi publicado no «Boletín Oficial del Estado» do 21 de abril de 2008; e adaptar a linguaxe en consecuencia, substituíndo o termo «deficiencia» polo de «discapacidade».

Mediante a modificación do artigo 9, desenvólvese, de forma máis detallada, o dereito fundamental do menor a ser oído e escoitado de acordo co establecido no Convenio do Consello de Europa para a protección dos nenos contra a explotación e o abuso sexual, feito en Lanzarote o 25 de outubro de 2007, asinado por España o 12 de marzo de 2009 e cuxo instrumento de ratificación foi publicado no «Boletín Oficial del Estado» do 12 de novembro de 2010; e cos criterios recollidos na Observación n.º 12, do 12 de xuño de 2009, do Comité de Nacións Unidas de Dereitos do Neno, sobre o dereito do neno a ser escoitado. Substitúese o termo «xuízo» polo de «madurez», tanto na presente lei orgánica como na lei ordinaria de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia, por ser un termo máis axustado á linguaxe xurídica e forense que xa se incorporou no seu momento na Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional, e que é xeralmente utilizada nos diversos

convenios internacionais na materia, tales como o Convenio de Nacións Unidas de dereitos do neno, o Convenio relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, feito na Haia o 29 de maio de 1993, ou o Protocolo facultativo da Convención sobre os Dereitos do Neno relativo a un procedemento de comunicacións, feito en Nova York o 19 de decembro de 2011, entre outros. Establécese expresamente que non pode existir ningún tipo de discriminación no exercicio deste dereito por razón da súa discapacidade, tanto no ámbito familiar como en calquera procedemento administrativo, xudicial ou de mediación en que estea directamente implicado, en liña coa Convención de Nacións Unidas sobre os dereitos das persoas con discapacidade do 13 de decembro de 2006. Ademais, detállanse as especiais necesidades que o menor ten para poder exercer adecuadamente este dereito e os correspondentes medios para satisfacelas. Ademais, tense en conta nesta regulación a xurisprudencia do Tribunal Europeo de Dereitos Humanos (casos SN contra Suecia do 2 de xullo de 2002, Magnusson contra Suecia do 16 de decembro de 2003 e Bellerín contra España do 4 de novembro de 2003) e do Tribunal Supremo (Sentenza número 96/2009, do 10 de marzo).

Modifícase tamén o punto 2 do artigo 10 engadindo a posibilidade de facilitar aos menores o acceso a mecanismos adecuados e adaptados ás súas necesidades para formular as súas queixas perante a figura do Defensor do Pobo ou institucións autonómicas homólogas. Ademais, refórzase a tutela xudicial efectiva dos menores introducindo a posibilidade de solicitar asistencia legal e o nomeamento dun defensor xudicial.

Regúlase, como novidade importante, no novo capítulo IV do título II, o ingreso de menores en centros de protección específicos para menores con problemas de conduta en que estea prevista, como último recurso, a utilización de medidas de seguridade e de restrición de liberdades ou dereitos fundamentais, así como as actuacións e intervencións que poden realizarse nestes. A súa regulación específica atende as peticións formuladas por institucións relevantes como o Defensor do Pobo, a Fiscalía Xeral do Estado e o Comité dos Dereitos do Neno, entre outras, e cuxa situación tamén foi abordada pola Comisión Especial do Senado de estudo da problemática da adopción nacional e outros temas afíns; así como co indicado polo Tribunal Constitucional nas súas sentenzas 131 e 132/2010, do 2 de decembro de 2010, polas que se resolveron ambas as dúas cuestións de inconstitucionalidade interpostas, respectivamente, en relación co artigo 211 do Código civil e coa disposición derradeira vixésimo terceira da Lei orgánica de protección xurídica do menor e co artigo 763 da Lei de axuízamento civil.

Estes centros de protección á infancia teñen en conta as especiais características, complexidade, condicións e necesidades destes menores, que requiren dunha intervención especializada cando se encontren baixo a protección da entidade pública.

A sociedade española sufriu un proceso de cambios acelerados nos últimos anos que tivo a súa manifestación na aparición dun novo perfil dos usuarios dos servizos sociais e dos servizos de protección á infancia e ás familias.

É o caso dos menores que ingresan nos centros de protección, nun número cada vez máis elevado, por petición das súas propias familias, ante situacións moi conflitivas derivadas de problemas de comportamento agresivo, inadaptación familiar, situacións de violencia filioparental e graves dificultades para exercer a responsabilidade parental. A súa situación psicolóxica e social demanda solucións diferentes ás que ofrecen os centros de protección ordinarios ou as súas familias e requiren dun ingreso en centros especializados, logo de informe sobre a súa situación social e sobre o seu estado psíquico.

A súa regulación pode, en ocasións, incidir nos dereitos fundamentais dos menores, o cal exige unha normativa en que se determinen os límites da intervención e se regulen, entre outras cuestións, as medidas de seguridade como a contención, o illamento ou os rexistros persoais e materiais, así como outras medidas como a administración de medicamentos, o réxime de visitas, os permisos de saída ou as súas comunicacións, en cada caso.

En todo caso, estes centros nunca se poderán concibir como instrumentos de defensa social fronte a menores conflitivos, tendo en conta, ademais, que a intervención

non deriva da acreditación previa da comisión de delitos. Estes centros deben proporcionar aos menores con problemas de conduta, cando as instancias familiares e educativas ordinarias non existen ou fracasaron, un marco adecuado para a educación, a normalización da súa conduta e o libre e harmónico desenvolvemento da súa personalidade. A xustificación de recursos específicos destinados a atender graves problemas do comportamento, así como situacións de crise, radica na necesidade de proporcionar a estes menores un contexto máis estruturado socioeducativo e psicoterapéutico, que só un programa específico lles poida ofrecer, tratando o problema desde un enfoque positivo e de oportunidades, ademais, desde os principios e proxectos educativos deseñados con carácter xeral.

III

No artigo segundo modifícase a Lei de axuízamento civil para introducir as reformas procesuais que garantan a efectividade das novidades substantivas que se expuxeron, así como para obter dos tribunais a tutela máis efectiva posible dos dereitos e intereses dos menores.

Coa introdución do novo artigo 778 bis incorpórase un procedemento áxil, sinxelo e detallado para a obtención da autorización xudicial do ingreso dun menor nun centro de protección específico de menores con problemas de conduta, co fin de lexitimar as restricións á súa liberdade e dereitos fundamentais que a medida poida comportar. O ingreso dun menor nestes centros, por solicitude da entidade pública ou do Ministerio Fiscal, require do debido control xudicial que se efectuará ao exixir que se realice logo de autorización do xuíz de primeira instancia do domicilio da entidade pública, salvo nos supostos de urxencia, nos cales o ingreso será ratificado con posterioridade, con intervención do Ministerio Fiscal e do menor.

Por outra parte, introdúcense modificacións na regulación das autorizacións para a entrada en domicilios e restantes lugares cuxo acceso requira o consentimento do seu titular para a execución forzosa de medidas de protección dun menor. A necesaria garantía dos dereitos fundamentais en xogo conduce á introdución, mediante o novo artigo 778 ter da Lei de axuízamento civil, dun procedemento especial para coñecer das solicitudes para entrar nun domicilio en execución das resolucións administrativas de protección de menores.

Ata a data, a competencia atribuíuse á xurisdición contencioso-administrativa e non existiu un procedemento específico que garantise plenamente o equilibrio dos intereses en xogo: dunha parte, o superior interese do menor afectado pola resolución administrativa cuxa execución exige a entrada nun domicilio; e doutra, o dereito fundamental á inviolabilidade do domicilio consagrado no artigo 18.2 da Constitución. Fronte á situación existente, optouse por atribuír a competencia para a autorización de entrada en domicilio ao xulgado de primeira instancia, pois é ao que lle corresponde o coñecemento dos recursos contra as resolucións ditadas polas entidades públicas competentes na materia, e deberase realizar unha ponderación dos intereses en xogo, competencia afastada da función esencial do xulgado do contencioso-administrativo, que se centra no control da corrección da actividade administrativa sometida ao seu coñecemento.

Regúlase un procedemento sumario, áxil e detallado. É certo que estas autorizacións son solicitadas normalmente en circunstancias en que as medidas de protección deben ser executadas con urxencia, exixindo celeridade na súa resolución, o que queda garantido coa posibilidade de que o xuíz adopte de forma inmediata tal resolución, sempre que se xustifique esa necesidade.

O foro de competencia territorial atribúese atendendo ao criterio xeneralizado para os procesos de protección de menores, co fin de favorecer a unidade de criterio dos xulgados que interveñan, e evitando a dispersión que derivaría de adoptar calquera outro foro competencial. O procedemento garante tanto a intervención do Ministerio Fiscal como a audiencia do titular do domicilio interesado, sen que este trámite poida constituír un obstáculo ou dilación indebida para a resolución xudicial, atendida a urxencia de cada caso.

IV

Igualmente e de maneira complementaria coas modificacións operadas na Lei de axuízamento civil, na disposición derradeira primeira modifícase a Lei orgánica do poder xudicial en relación coa competencia para outorgar a autorización xudicial para a entrada no domicilio para a execución forzosa de medidas de protección de menores acordadas pola entidade pública competente na materia.

V

A disposición derradeira segunda leva a cabo unha modificación da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, para a protección de persoas estranxeiras en situación irregular e os seus fillos, que fosen vítima de trata de seres humanos.

VI

Mediante a disposición derradeira terceira lévase a cabo a modificación da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.

Calquera forma de violencia exercida sobre un menor é inxustificable. Entre elas, é singularmente atroz a violencia que sofren os que viven e medran nun ámbito familiar onde está presente a violencia de xénero. Esta forma de violencia afecta os menores de moitas formas. En primeiro lugar, condicionando o seu benestar e o seu desenvolvemento. En segundo lugar, causándolles serios problemas de saúde. En terceiro lugar, converténdose en instrumento para exercer dominio e violencia sobre a muller. E, finalmente, favorecendo a transmisión interxeracional destas condutas violentas sobre a muller por parte das súas parellas ou ex-parellas. A exposición dos menores a esta forma de violencia no fogar, lugar en que precisamente deberían estar máis protexidos, convérteos tamén en vítimas desta.

Por todo iso, resulta necesario, en primeiro lugar, recoñecer os menores vítimas da violencia de xénero mediante a súa consideración no artigo 1, co obxecto de facer visible esta forma de violencia que se pode exercer sobre eles.

O seu recoñecemento como vítimas da violencia de xénero comporta a modificación do artigo 61, para lograr unha maior claridade e facer fincapé na obriga dos xuíces de se pronunciaren sobre as medidas cautelares e de aseguramento, en particular, sobre as medidas civís que afectan os menores que dependen da muller sobre a cal se exerce violencia.

Así mesmo, modifícase o artigo 65 coa finalidade de ampliar as situacións obxecto de protección en que os menores se poden encontrar a cargo da muller vítima da violencia de xénero.

Por último, mellórase a redacción do artigo 66 na cal se supera a concepción do réxime de visitas que se entende dunha forma global como estadías ou formas de relacionarse ou comunicarse cos menores.

VII

Introdúcese unha disposición adicional primeira que establece a utilización da expresión «entidade pública»; a disposición adicional segunda contén unha habilitación ao Goberno para fomentar coas comunidades autónomas o establecemento de criterios comúns e mínimos estándares na aplicación desta lei, e na disposición transitoria regúlase a normativa que, en función das modificacións realizadas, se debe aplicar aos procedementos xudiciais xa iniciados.

Mediante a inclusión dunha disposición derogatoria establécese unha cláusula xeral derogatoria.

Na disposición derradeira cuarta regúlanse os títulos competenciais en virtude dos cales se realiza a presente reforma, e teñen o carácter de orgánicos todos os seus artigos

e as disposicións derradeiras primeira, segunda e terceira; na disposición derradeira quinta regúlase o non incremento do gasto orzamentario; na disposición derradeira sexta habíltase o Goberno para o desenvolvemento regulamentario; e, finalmente, na disposición derradeira sétima dispónse a entrada en vigor da lei aos vinte días da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado», tempo suficientemente amplo para que se poida coñecer adecuadamente o contido das novidades que supón.

Artigo primeiro. *Modificación da Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil.*

A Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Modifícase a rúbrica do capítulo I do título I, que queda redactada como segue:

«CAPÍTULO I

Ámbito e interese superior do menor»

Dous. Modifícase o artigo 2, que queda redactado como segue:

«Artigo 2. *Interese superior do menor.*

1. Todo menor ten dereito a que o seu interese superior sexa valorado e considerado como primordial en todas as accións e decisións que lle concirnan, tanto no ámbito público como privado. Na aplicación da presente lei e demais normas que o afecten, así como nas medidas concernentes aos menores que adopten as institucións, públicas ou privadas, os tribunais ou os órganos lexislativos primará o interese superior destes sobre calquera outro interese lexítimo que poida concorrer.

As limitacións á capacidade de obrar dos menores interpretaranse de forma restritiva e, en todo caso, sempre no interese superior do menor.

2. Para efectos da interpretación e aplicación en cada caso do interese superior do menor, teranse en conta os seguintes criterios xerais, sen prexuízo dos establecidos na lexislación específica aplicable, así como daqueles outros que se poidan considerar adecuados atendendo ás circunstancias concretas do suposto:

a) A protección do dereito á vida, supervivencia e desenvolvemento do menor e a satisfacción das súas necesidades básicas, tanto materiais, físicas e educativas como emocionais e afectivas.

b) A consideración dos desexos, sentimentos e opinións do menor, así como o seu dereito a participar progresivamente, en función da súa idade, madurez, desenvolvemento e evolución persoal, no proceso de determinación do seu interese superior.

c) A conveniencia de que a súa vida e desenvolvemento teña lugar nun ámbito familiar adecuado e libre de violencia. Darase prioridade á permanencia na súa familia de orixe e preservárase o mantemento das súas relacións familiares, sempre que sexa posible e positivo para o menor. En caso de acordarse unha medida de protección, darase prioridade ao acollemento familiar fronte ao residencial. Cando o menor tivese sido separado do seu núcleo familiar, valoráranse as posibilidades e conveniencia do seu retorno, tendo en conta a evolución da familia desde que se adoptou a medida protectora e primando sempre o interese e as necesidades do menor sobre as da familia.

d) A preservación da identidade, cultura, relixión, conviccións, orientación e identidade sexual ou idioma do menor, así como a súa non discriminación por estas

ou calquera outra condición, incluída a discapacidade, garantindo o desenvolvemento harmónico da súa personalidade.

3. Estes criterios ponderaranse tendo en conta os seguintes elementos xerais:

- a) A idade e madurez do menor.
- b) A necesidade de garantir a súa igualdade e non discriminación pola súa especial vulnerabilidade, xa sexa pola carencia de ámbito familiar, sufrir maltrato, a súa discapacidade, a súa orientación e identidade sexual, a súa condición de refuxiado, solicitante de asilo ou protección subsidiaria, a súa pertenza a unha minoría étnica, ou calquera outra característica ou circunstancia relevante.
- c) O irreversible efecto do transcurso do tempo no seu desenvolvemento.
- d) A necesidade de estabilidade das solucións que se adopten para promover a efectiva integración e desenvolvemento do menor na sociedade, así como de minimizar os riscos que calquera cambio de situación material ou emocional poida ocasionar na súa personalidade e desenvolvemento futuro.
- e) A preparación do tránsito á idade adulta e independente, de acordo coas súas capacidades e circunstancias persoais.
- f) Aqueloutros elementos de ponderación que no suposto concreto sexan considerados pertinentes e respecten os dereitos dos menores.

Os anteriores elementos deberán ser valorados conxuntamente, conforme os principios de necesidade e proporcionalidade, de forma que a medida que se adopte no interese superior do menor non restrinja ou limite máis dereitos que os que ampara.

4. En caso de que concorra calquera outro interese lexítimo xunto ao interese superior do menor deberá darse prioridade ás medidas que, respondendo a este interese, respecten tamén os outros intereses lexítimos presentes.

En caso de que non se poidan respectar todos os intereses lexítimos concurrentes, deberá primar o interese superior do menor sobre calquera outro interese lexítimo que poida concorrer.

As decisións e medidas adoptadas en interese superior do menor deberán valorar, en todo caso, os dereitos fundamentais doutras persoas que se poidan ver afectados.

5. Toda medida no interese superior do menor deberá ser adoptada respectando as debidas garantías do proceso e, en particular:

- a) Os dereitos do menor a ser informado, oído e escoitado, e a participar no proceso de acordo coa normativa vixente.
- b) A intervención no proceso de profesionais cualificados ou expertos. En caso necesario, estes profesionais deben contar coa formación suficiente para determinar as específicas necesidades dos nenos con discapacidade. Nas decisións especialmente relevantes que afecten o menor contará co informe colexiado dun grupo técnico e multidisciplinar especializado nos ámbitos adecuados.
- c) A participación de proxenitores, tutores ou representantes legais do menor ou dun defensor xudicial se houberse conflito ou discrepancia con eles e do Ministerio Fiscal no proceso en defensa dos seus intereses.
- d) A adopción dunha decisión que inclúa na súa motivación os criterios utilizados, os elementos aplicados ao ponderar os criterios entre si e con outros intereses presentes e futuros, e as garantías procesuais respectadas.
- e) A existencia de recursos que permitan revisar a decisión adoptada que non considerase o interese superior do menor como primordial, ou no caso en que o propio desenvolvemento do menor ou cambios significativos nas circunstancias que motivaron a dita decisión fagan necesario revisala. Os menores gozarán do dereito á asistencia xurídica gratuíta nos casos legalmente previstos.»

Tres. Modifícase o artigo 3, que queda redactado como segue:

«Artigo 3. *Referencia a instrumentos internacionais.*

Os menores gozarán dos dereitos que lles recoñece a Constitución e os tratados internacionais dos que España sexa parte, especialmente a Convención de Dereitos do Neno das Nacións Unidas e a Convención de Dereitos das Persoas con Discapacidade, e dos demais dereitos garantidos no ordenamento xurídico, sen discriminación ningunha por razón de nacemento, nacionalidade, raza, sexo, discapacidade ou enfermidade, relixión, lingua, cultura, opinión ou calquera outra circunstancia persoal, familiar ou social.

A presente lei, as súas normas de desenvolvemento e demais disposicións legais relativas ás persoas menores de idade interpretaranse de conformidade cos tratados internacionais de que España sexa parte e, especialmente, de acordo coa Convención dos Dereitos do Neno das Nacións Unidas e a Convención de Dereitos das Persoas con Discapacidade.

Os poderes públicos garantirán o respecto dos dereitos dos menores e adecuarán as súas actuacións á presente lei e á mencionada normativa internacional.»

Catro. Modifícase o artigo 9, que queda redactado como segue:

«Artigo 9. *Dereito a ser oído e escoitado.*

1. O menor ten dereito a ser oído e escoitado sen discriminación ningunha por idade, discapacidade ou calquera outra circunstancia, tanto no ámbito familiar como en calquera procedemento administrativo, xudicial ou de mediación en que estea afectado e que conduza a unha decisión que incida na súa esfera persoal, familiar ou social, téndose debidamente en conta as súas opinións, en función da súa idade e madurez. Para iso, o menor deberá recibir a información que lle permita o exercicio deste dereito nunha linguaxe comprensible, en formatos accesibles e adaptados ás súas circunstancias.

Nos procedementos xudiciais ou administrativos, as comparencias ou audiencias do menor terán carácter preferente e realizaranse de forma adecuada á súa situación e desenvolvemento evolutivo, coa asistencia, se é necesario, de profesionais cualificados ou expertos, coidando de preservar a súa intimidade e utilizando unha linguaxe que sexa comprensible para el, en formatos accesibles e adaptados ás súas circunstancias informándoo tanto do que se lle pregunta como das consecuencias da súa opinión, con pleno respecto a todas as garantías do procedemento.

2. Garantirase que o menor, cando teña suficiente madurez, poida exercer este dereito por si mesmo ou a través da persoa que designe para que o represente. A madurez deberá ser valorada por persoal especializado, tendo en conta tanto o desenvolvemento evolutivo do menor como a súa capacidade para comprender e avaliar o asunto concreto que se vaia tratar en cada caso. Considérase, en todo caso, que ten suficiente madurez cando teña doce anos cumpridos.

Para garantir que o menor poida exercer este dereito por si mesmo será asistido, se é o caso, por intérpretes. O menor poderá expresar a súa opinión verbalmente ou a través de formas non verbais de comunicación.

Non obstante, cando iso non sexa posible ou non conveña ao interese do menor, poderase coñecer a opinión do menor por medio dos seus representantes legais, sempre que non teñan intereses contrapostos aos seus, ou a través doutras persoas que, pola súa profesión ou relación de especial confianza con el, poidan transmitila obxectivamente.

3. Sempre que en vía administrativa ou xudicial se denegue a comparencia ou audiencia dos menores directamente ou por medio de persoa que os represente, a resolución será motivada no interese superior do menor e comunicada ao

Ministerio Fiscal, ao menor e, se é o caso, ao seu representante, indicaranse explicitamente os recursos existentes contra tal decisión. Nas resolucións sobre o fondo deberá facerse constar, se é o caso, o resultado da audiencia ao menor, así como a súa valoración.»

Cinco. Modifícase o parágrafo c) e introdúcese un novo parágrafo e) no punto 2 do artigo 10, que quedan redactados como segue:

«c) Presentar as súas queixas perante o Defensor do Pobo ou perante as institucións autonómicas homólogas. Para tal fin, un dos adxuntos do Defensor do Pobo farase cargo de modo permanente dos asuntos relacionados cos menores, facilitaralles o acceso a mecanismos adecuados e adaptados ás súas necesidades e garantiralles a confidencialidade.»

«e) Solicitar asistencia legal e o nomeamento dun defensor xudicial, se é o caso, para emprender as accións xudiciais e administrativas necesarias encamiñadas á protección e defensa dos seus dereitos e intereses. En todo caso o Ministerio Fiscal poderá actuar en defensa dos dereitos dos menores.»

Seis. Introdúcese un capítulo IV no título II, comprensivo dos artigos 25 a 35, ambos inclusive, que queda redactado como segue:

«CAPÍTULO IV

Centros de protección específicos de menores con problemas de conduta

Artigo 25. Acollemento residencial en centros de protección específicos de menores con problemas de conduta.

1. Someteranse ás disposicións previstas neste capítulo os ingresos, actuacións e intervencións en centros de protección específicos de menores con problemas de conduta dependentes das entidades públicas ou de entidades privadas colaboradoras daquelas, en que estea prevista a utilización de medidas de seguridade e de restrición de liberdades ou dereitos fundamentais.

Estes centros, sometidos a estándares internacionais e a control de calidade, estarán destinados ao acollemento residencial de menores que estean en situación de garda ou tutela da entidade pública, diagnosticados con problemas de conduta, que presenten condutas disruptivas ou disociais recorrentes, transgresoras das normas sociais e os dereitos de terceiros, cando ademais así estea xustificado polas súas necesidades de protección e determinado por unha valoración psicosocial especializada.

2. O acollemento residencial nestes centros realizarase exclusivamente cando non sexa posible a intervención a través doutras medidas de protección e terá como finalidade proporcionar ao menor un marco adecuado para a súa educación, a normalización da súa conduta, a súa reintegración familiar cando sexa posible, e o libre e harmónico desenvolvemento da súa personalidade, nun contexto estruturado e con programas específicos no marco dun proxecto educativo. Así pois, o ingreso do menor nestes centros e as medidas de seguridade que se apliquen nel utilizaranse como último recurso e terán sempre carácter educativo.

3. Nos supostos de garda voluntaria prevista no artigo 19 será necesario o compromiso da familia a someterse á intervención profesional.

4. Estes centros dispoñerán dunha *ratio* adecuada entre o número de menores e o persoal destinado á súa atención para garantir un tratamento individualizado a cada menor.

5. No caso de menores con discapacidade, continuarase cos apoios especializados que viñesen recibindo ou adoptaranse outros máis adecuados, e incorporaranse, en todo caso, medidas de accesibilidade nos centros de ingreso e nas actuacións que se leven a cabo.

Artigo 26. *Ingreso en centros de protección específicos de menores con problemas de conduta.*

1. A entidade pública que ten a tutela ou garda dun menor, e o Ministerio Fiscal, estarán lexitimados para solicitar a autorización xudicial para o ingreso do menor nos centros de protección específicos de menores con problemas de conduta. Esta solicitude de ingreso estará motivada e fundamentada en informes psicosociais emitidos previamente por persoal especializado en protección de menores.

2. Non poderán ser ingresados nestes centros os menores que presenten enfermidades ou trastornos mentais que requiran un tratamento específico por parte dos servizos competentes en materia de saúde mental ou de atención ás persoas con discapacidade.

3. Para o ingreso dun menor nestes centros será necesario que a entidade pública ou o Ministerio Fiscal soliciten previamente a correspondente autorización xudicial, e garantan, en todo caso, o dereito do menor a ser oído segundo o establecido no artigo 9. A dita autorización outorgarase tras a tramitación do procedemento regulado no artigo 778 bis da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, e deberá pronunciarse sobre a posibilidade de aplicarles medidas de seguridade, así como de limitarlles temporalmente o réxime de visitas, de comunicacións e de saídas que se poidan adoptar.

Non obstante, se razóns de urxencia, convenientemente motivadas, fan necesaria a inmediata adopción do ingreso, a entidade pública ou o Ministerio Fiscal poderán acordalo previamente á autorización xudicial, e deberán comunicalo ao xulgado competente o antes posible e, en todo caso, dentro do prazo de vinte e catro horas, para os efectos de que se proceda á preceptiva ratificación deste, para o cal deberá achegar a información de que dispoña e xustificante do ingreso inmediato. O xulgado resolverá no prazo máximo de setenta e dúas horas desde que reciba a comunicación e deixará de inmediato sen efecto o ingreso en caso de que non o autorice.

4. Os menores recibirán, no momento do seu ingreso no centro, información escrita sobre os seus dereitos e deberes, as normas de funcionamento do centro, as cuestións de organización xeral, o réxime educativo, o réxime disciplinario e os medios para formular peticións, queixas e recursos. A dita información transmitirase de forma que se garanta a súa comprensión en atención á idade e ás circunstancias do menor.

5. Os menores non permanecerán no centro máis tempo do estritamente necesario para atender as súas necesidades específicas. O cesamento será acordado polo órgano xudicial que estea coñecendo do ingreso, de oficio ou por proposta da entidade pública ou do Ministerio Fiscal. Esta proposta estará fundamentada nun informe psicosocial.

Artigo 27. *Medidas de seguridade.*

1. As medidas de seguridade poderán consistir na contención mecánica ou na contención física do menor, no seu illamento ou en rexistros persoais e materiais.

Estas medidas terán unha finalidade educativa e deberán responder aos principios de excepcionalidade, necesidade, proporcionalidade, provisionalidade e prohibición do exceso, aplicaranse coa mínima intensidade posible e polo tempo estritamente necesario, e levaranse a cabo co respecto debido á dignidade, privacidade e aos dereitos do menor.

2. As medidas de seguridade deberán ser aplicadas por persoal especializado e con formación en materia de protección de menores. Este persoal soamente poderá usar medidas de seguridade cos menores como último recurso, en defensa propia ou en casos de intentos de fuxida, resistencia física a unha orde ou risco directo de autolesión, de lesións a outros ou danos graves á propiedade.

3. Corresponde ao director do centro, ou persoa en que este delegue, a adopción de decisións sobre as medidas de seguridade, que deberán ser motivadas e deberán notificarse con carácter inmediato á entidade pública e ao Ministerio Fiscal e contra as cales poderán recorrer o menor, o Ministerio Fiscal e a entidade pública, perante o órgano xudicial que estea coñecendo do ingreso, o cal resolverá tras conseguir informe do centro e logo de audiencia do menor e do Ministerio Fiscal.

4. As medidas de seguridade aplicadas deberán rexistrarse no “libro rexistro” de incidencias, que será supervisado por parte da dirección do centro.

Artigo 28. *Medidas de contención.*

1. As medidas de contención poderán ser de tipo verbal e emocional, de tipo físico e de tipo mecánico, en atención ás circunstancias en presenza.

2. O persoal dos centros unicamente poderá utilizar medidas de contención física ou mecánica, logo de intento de contención verbal e emocional, sen uso da forza física, se a situación o permite.

3. A contención física só poderá consistir na interposición entre o menor e a persoa ou o obxecto que se encontra en perigo, a restrición física de espazos e movementos e, en última instancia, baixo un estrito protocolo, a inmovilización física.

4. A contención mecánica só será admisible para evitar grave risco para a vida ou a integridade física do menor ou de terceiros, e no caso de que non sexa posible reducir o nivel de estrés ou de trastorno do menor por outros medios. Deberá realizarse con equipamentos homologados de contención mecánica, baixo un estrito protocolo.

Artigo 29. *Illamento do menor.*

1. O illamento dun menor mediante a súa permanencia nun espazo adecuado do que se impida a súa saída só se poderá utilizar en prevención de actos violentos, autolesións, lesións a outros menores residentes no centro, ao persoal deste ou a terceiros, así como de danos graves ás súas instalacións. Aplicarase puntualmente no momento en que sexa preciso e en ningún caso como medida disciplinaria e cumprirse preferentemente no propio cuarto do menor, e en caso de que neste non sexa posible, cumprirse noutro espazo de similar habitabilidade e dimensións.

2. O illamento non poderá exceder seis horas consecutivas sen prexuízo do dereito ao descanso do menor. Durante o período de tempo en que o menor permaneza en illamento estará acompañado ou supervisado por un educador.

Artigo 30. *Rexistros persoais e materiais.*

1. Os rexistros persoais e materiais levaranse a cabo co respecto debido á dignidade, á privacidade e aos dereitos fundamentais da persoa.

2. O rexistro persoal e cacheo do menor será efectuado polo persoal indispensable, que requirirá ao menos dous profesionais do centro do mesmo sexo que o menor. Cando implique algunha exposición corporal, realizarase en lugar adecuado, sen a presenza doutros menores e preservando, en todo o posible, a intimidade do menor.

Utilizaranse preferentemente medios electrónicos.

3. O persoal do centro poderá realizar o rexistro das pertenzas do menor e poderá retirarlle aqueles obxectos que se encontren na súa posesión que poidan ser de ilícita procedencia, resultar danos para si, para outros ou para as instalacións do centro ou que non estean autorizados para menores de idade. Os rexistros materiais deberanse comunicar previamente ao menor sempre que non poidan efectuarse na súa presenza.

Artigo 31. *Réxime disciplinario.*

1. O réxime disciplinario nestes centros fundarase sempre no proxecto socioeducativo do centro e no individualizado de cada menor, ao cal se informará del.

2. O procedemento disciplinario será o último recurso que se vai utilizar, dando prioridade aos sistemas restaurativos de resolución de conflitos e interacción educativa. Non poderán establecerse restricións de igual ou maior entidade que as previstas na lexislación reguladora da responsabilidade penal dos menores.

3. En ningún caso se poderán utilizar as medidas contidas nos artigos 27 a 30 con fins disciplinarios.

4. A regulación autonómica sobre réxime disciplinario deberá ser suficiente e adecuada aos principios da Constitución, desta lei e do título IX da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, garantindo ao menor a asistencia legal dun avogado independente, respectando, en todo momento, a dignidade e os dereitos dos menores e sen que, en ningún caso, poidan ser privados destes.

Artigo 32. *Supervisión e control.*

Con independencia das inspeccións dos centros que poidan efectuar o Defensor do Pobo, as institucións autonómicas equivalentes e o Ministerio Fiscal, a medida de ingreso do menor no centro de protección específico deberá ser revisada ao menos trimestralmente pola entidade pública, e deberá remitir ao órgano xudicial competente que autorizou o ingreso e ao Ministerio Fiscal, con esa periodicidade, o oportuno informe motivado de seguimento que inclúa as entradas do "libro de rexistro" de incidencias.

Para os efectos das inspeccións e informes a que se refire o parágrafo anterior, o "libro de rexistro" de incidencias deberá respectar, respecto dos cesionarios de datos, a adopción das medidas de seguridade de nivel medio establecidas na lexislación vixente en materia de protección de datos de carácter persoal.

Artigo 33. *Administración de medicamentos.*

1. A administración de medicamentos aos menores, cando sexa necesario para a súa saúde, deberá ter lugar de acordo coa praxe profesional sanitaria, respectando as disposicións sobre consentimento informado, e nos termos e condicións previstas na Lei 41/2002, do 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigas en materia de información e documentación clínica.

2. En todo caso, deberá ser un facultativo médico autorizado quen receite medicamentos suxeitos a prescrición médica e realice o seguimento da súa correcta administración e da evolución do tratamento. Para estes efectos, levarase un rexistro coa historia médica de cada un dos menores.

Artigo 34. *Réxime de visitas e permisos de saída.*

1. As visitas de familiares e doutras persoas achegadas soamente poderán ser restrinxidas ou suspendidas en interese do menor polo director do centro, de maneira motivada, cando o seu tratamento educativo o aconselle e conforme os termos recollidos na autorización xudicial de ingreso.

O dereito de visitas non poderá ser restrinxido pola aplicación de medidas disciplinarias.

2. O director do centro de protección específico de menores con problemas de conduta poderá restrinxir ou suprimir as saídas das persoas ingresadas nel, sempre en interese do menor e de maneira motivada, cando o seu tratamento educativo o aconselle, conforme os termos recollidos na autorización xudicial de ingreso.

3. As medidas limitativas do réxime de visitas e dos permisos de saída deberán ser notificadas ás persoas interesadas, ao menor e ao Ministerio Fiscal de acordo coa lexislación aplicable.

Contra as ditas medidas poderán recorrer o Ministerio Fiscal e o menor, ao cal se lle garantirá asistencia legal de avogado independente, perante o órgano xudicial que estea coñecendo do ingreso, o cal resolverá tras conseguir informe do centro e logo de audiencia das persoas interesadas, do menor e do Ministerio Fiscal.

Artigo 35. Réxime de comunicacións do menor.

1. Os menores ingresados nos centros terán dereito a remitir queixas de forma confidencial ao Ministerio Fiscal, á autoridade xudicial competente e ao Defensor do Pobo ou ante as institucións autonómicas homólogas. Este dereito non poderá ser restrinxido pola aplicación de medidas disciplinarias.

2. As comunicacións do menor con familiares e outras persoas achegadas serán libres e secretas.

Soamente poderán ser restrinxidas ou suspendidas polo director do centro en interese do menor, de maneira motivada, cando o seu tratamento educativo o aconselle e conforme os termos recollidos na autorización xudicial de ingreso. A restrición ou suspensión do dereito a manter comunicacións ou do segredo destas deberá ser adoptada de acordo coa lexislación aplicable e notificada ás persoas interesadas, ao menor e ao Ministerio Fiscal, os cales poderán recorrer contra ela perante o órgano xurisdiccional que autorizou o ingreso, o cal resolverá tras conseguir informe do centro e logo de audiencia das persoas interesadas, do menor e do Ministerio Fiscal.»

Sete. Modifícase a disposición derradeira vixésimo terceira, que queda redactada como segue:

«Disposición derradeira vixésimo terceira.

Teñen carácter de lei ordinaria os artigos 1; 5, puntos 3 e 4; 7, punto 1; 8, punto 2, parágrafo c; 9 bis; 9 ter; 9 quáter; 9 quinquies; 10, puntos 1, 2, parágrafos a, b, d e f, 3, 4 e 5; 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 19 bis, 20, 20 bis, 21, 21 bis, 22, 22 bis, 22 ter, 22 quáter, 22 quinquies, 23 e 24; as disposicións adicionais primeira, segunda e terceira; a disposición transitoria; a disposición derogatoria, e as disposicións derradeiras primeira a vixésimo segunda e vixésimo cuarta.

Os preceptos relacionados no parágrafo anterior aplicaranse segundo o previsto na disposición derradeira vixésimo primeira.»

Artigo segundo. Modificación da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil.

A Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Introdúcese un novo artigo 778 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 778 bis. *Ingreso de menores con problemas de conduta en centros de protección específicos.*

1. A entidade pública, que teña a tutela ou garda dun menor, e o Ministerio Fiscal estarán lexitimados para solicitar a autorización xudicial para o ingreso do menor nos centros de protección específicos de menores con problemas de conduta a que se refire o artigo 25 da Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e de axuízamento civil, e deberá xuntar á solicitude a valoración psicosocial que o xustifique.

2. Serán competentes para autorizar o ingreso dun menor nos ditos centros os xulgados de primeira instancia do lugar onde radique o centro.

3. A autorización xudicial será obrigatoria e deberá ser previa ao dito ingreso, salvo que razóns de urxencia fagan necesaria a inmediata adopción da medida. Neste caso, a entidade pública ou o Ministerio Fiscal deberán comunicalo ao xulgado competente, dentro das vinte e catro horas seguintes, para os efectos de que proceda á preceptiva ratificación da dita medida, que deberá efectuarse no prazo máximo de setenta e dúas horas desde que chegue o ingreso a coñecemento do xulgado, e deixarse de inmediato sen efecto o ingreso en caso de que non sexa autorizado.

Nos supostos previstos neste punto, a competencia para a ratificación da medida e para continuar coñecendo do procedemento será do xulgado de primeira instancia do lugar en que radique o centro do ingreso.

4. O xulgado, para conceder a autorización ou ratificar o ingreso xa efectuado, deberá examinar e oír o menor, quen deberá ser informado sobre o ingreso en formatos accesibles e en termos que lle sexan comprensibles e adaptados á súa idade e circunstancias, á entidade pública, aos proxenitores ou titores que teñan a patria potestade ou tutela, e a calquera persoa cuxa comparecencia considere conveniente ou lle sexa solicitada, e o Ministerio Fiscal emitirá informe. O xulgado solicitará, ao menos, ditame dun facultativo designado por el, sen prexuízo de que poida practicar calquera outra proba que considere relevante para o caso ou que lle sexa instada. A autorización ou ratificación do ingreso unicamente procederá cando non resulte posible atender, de forma adecuada, o menor nunhas condicións menos restritivas.

5. Fronte á resolución que o xulgado adopte en relación coa autorización ou ratificación do ingreso poderá interpoñer recurso de apelación o menor afectado, a entidade pública, o Ministerio Fiscal ou os proxenitores ou titores que sigan tendo lexitimación para opoñerse ás resolucións en materia de protección de menores. O recurso de apelación non terá efecto suspensivo.

6. Na mesma resolución en que se acorde o ingreso expresarase a obriga da entidade pública e do director do centro de informar periodicamente o xulgado e o Ministerio Fiscal sobre as circunstancias do menor e a necesidade de manter a medida, sen prexuízo dos demais informes que o xuíz poida requirir cando o crea pertinente.

Os informes periódicos serán emitidos cada tres meses, a non ser que o xuíz, atendida a natureza da conduta que motivou o ingreso, sinale un prazo inferior.

Transcorrido o prazo e recibidos os informes da entidade pública e do director do centro, o xulgado, logo da práctica das actuacións que considere imprescindibles, e oído o menor e o Ministerio Fiscal, acordará o procedente sobre a continuación ou non do ingreso.

O control periódico dos ingresos corresponderá ao xulgado de primeira instancia do lugar onde radique o centro. En caso de que o menor sexa trasladado a outro centro de protección específico de menores con problemas de conduta, non será necesaria unha nova autorización xudicial, e pasa a coñecer do procedemento o xulgado de primeira instancia do lugar en que radique o novo centro. A decisión de traslado será notificada ás persoas interesadas, ao menor e ao Ministerio Fiscal, que poderán recorrer contra ela perante o órgano que estea coñecendo do ingreso, o cal resolverá tras conseguir informe do centro e logo de audiencia das persoas interesadas, do menor e do Ministerio Fiscal.

7. Os menores non permanecerán no centro máis tempo do estritamente necesario para atender as súas necesidades específicas.

O cesamento será acordado polo órgano xudicial competente, de oficio ou por proposta da entidade pública ou do Ministerio Fiscal. Esta proposta estará fundamentada nun informe psicolóxico, social e educativo.

8. O menor será informado das resolucións que se adopten.»

Dous. Introdúcese un artigo 778 ter, que queda redactado como segue:

«Artigo 778 ter. *Entrada en domicilios e restantes lugares para a execución forzosa das medidas de protección de menores.*

1. A entidade pública deberá solicitar ao xulgado de primeira instancia con competencia no lugar onde radique o seu domicilio autorización para a entrada en domicilios e restantes edificios e lugares cuxo acceso requira o consentimento do seu titular ou ocupante, cando iso sexa necesario para a execución forzosa das medidas adoptadas por ela para a protección dun menor. Cando se trate da execución dun acto confirmado por unha resolución xudicial, a solicitude dirixirase ao órgano que a ditou.

2. A solicitude iniciárase por escrito en que se farán constar, ao menos, os seguintes datos:

- a) A resolución administrativa ou o expediente que dese lugar á solicitude.
- b) O concreto domicilio ou lugar ao que se pretende acceder e a identidade do titular ou ocupante deste e cuxo acceso requira o seu consentimento.
- c) A xustificación de que se intentou conseguir o dito consentimento sen resultado ou con resultado negativo. No caso en que iso non resulte procedente, farase constar a dita circunstancia de maneira razoada no escrito de solicitude, sen que sexa necesaria a achega da referida xustificación.
- d) A necesidade da dita entrada para a execución da resolución da entidade pública.

3. Presentada por parte da entidade pública a solicitude, o secretario xudicial, no mesmo día, dará traslado dela ao titular ou ocupante do domicilio ou edificio para que no prazo das 24 horas seguintes alegue o que ao seu dereito conveña exclusivamente sobre a procedencia de conceder a autorización.

Non obstante, cando a entidade pública solicitante así o pida de forma razoada e acredite que concorren razóns de urxencia para acordar a entrada, ben porque a demora na execución da resolución administrativa poida provocar un risco para a seguridade do menor, ou ben porque exista afectación real e inmediata dos seus dereitos fundamentais, o xuíz poderá acordala mediante auto ditado de forma inmediata e, en todo caso, no prazo máximo das 24 horas seguintes á recepción da solicitude, logo de informe do Ministerio Fiscal. No auto ditado razoárase por separado sobre a concorrencia dos requisitos da medida e as razóns que aconsellaron acordala sen oír o interesado.

4. Presentado o escrito de alegacións por parte do interesado ou transcorrido o prazo sen facelo, o xuíz acordará ou denegará a entrada por auto no prazo máximo das 24 horas seguintes, logo de informe do Ministerio Fiscal, tras valorar a concorrencia dos aspectos mencionados no punto 3 deste artigo, a competencia da entidade pública para ditar o acto que se pretende executar e a legalidade, necesidade e proporcionalidade da entrada solicitada para alcanzar o fin perseguido coa medida de protección.

5. No auto en que se autorice a entrada faranse constar os límites materiais e temporais para a realización desta, que serán os estritamente necesarios para a execución da medida de protección.

6. O testemuño do auto en que se autorice a entrada será entregado á entidade pública solicitante para que proceda a realizala. O auto será notificado sen dilación ás partes que interviñesen no procedemento e, de non ter intervido ou de non ser posible a notificación antes da realización da dilixencia de entrada, o secretario xudicial procederá á súa notificación ao practicar a dilixencia.

7. Contra o auto en que se acorde ou denegue a autorización, aínda cando se ditase sen audiencia previa do interesado, caberá recurso de apelación, sen efecto suspensivo, que deberá ser interposto no prazo dos tres días seguintes, contados desde a notificación do auto, ao cal se lle dará unha tramitación preferente.

Mesmo denegada a solicitude, a entidade pública poderá reproducir esta se cambiasen as circunstancias existentes no momento da petición.

8. A entrada no domicilio será practicada polo secretario xudicial dentro dos límites establecidos; poderá ser auxiliado pola forza pública, se fose preciso, e ser acompañado da entidade pública solicitante. Finalizada a dilixencia, decretarase o arquivamento do procedemento.»

Tres. Modifícase a disposición adicional primeira, que queda redactada como segue:

«Disposición adicional primeira. *Carácter ordinario e título competencial.*

1. A presente lei é ordinaria a excepción dos artigos 763, 778 bis e 778 ter, que teñen carácter orgánico e se ditan ao abeiro do artigo 81 da Constitución.

2. A presente lei dítase ao abeiro da competencia que corresponde ao Estado conforme o artigo 149.1.6.a da Constitución, sen prexuízo das necesarias especialidades que nesta orde deriven das particularidades do dereito substantivo das comunidades autónomas.»

Disposición adicional primeira. *Referencias nas normas de data anterior.*

As referencias que figuren en normas de data anterior á presente lei á entidade pública de protección de menores competente territorialmente entenderanse feitas á entidade pública, expresión que se utilizará nos sucesivos textos legais.

Disposición adicional segunda. *Criterios comúns de cobertura, calidade e accesibilidade.*

O Goberno fomentará coas comunidades autónomas o establecemento de criterios comúns e mínimos estándares de cobertura, calidade e accesibilidade na aplicación desta lei en todo o territorio e, en todo caso, no relativo aos centros de protección de menores con problemas de conduta.

Disposición transitoria única. *Normativa aplicable aos procedementos xudiciais xa iniciados.*

Os procedementos xudiciais iniciados con anterioridade á entrada en vigor desta lei rexeranse pola normativa vixente no momento do seu inicio.

Disposición derogatoria única. *Derrogación de normas.*

Considéranse derogadas cantas normas se opoñan ou sexan incompatibles co disposto na presente lei.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei orgánica 6/1985, do 1 de xullo, do poder xudicial.*

Modifícase o punto 2 do artigo 91 da Lei orgánica 6/1985, do 1 de xullo, do poder xudicial, que queda redactado como segue:

«2. Corresponde tamén aos xulgados do contencioso-administrativo autorizar, mediante auto, a entrada nos domicilios e nos restantes edificios ou lugares cuxo acceso requira o consentimento do seu titular, cando iso proceda para a execución forzosa de actos da Administración, salvo que se trate da execución de medidas de protección de menores acordadas pola entidade pública competente na materia.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación do punto 2 do artigo 59 bis da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social.*

Modifícase o punto 2 do artigo 59 bis da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, que queda redactado nos seguintes termos:

«2. Os órganos administrativos competentes, cando consideren que existen motivos razoables para crer que unha persoa estranxeira en situación irregular foi vítima de trata de seres humanos, informarán a persoa interesada sobre as previsións do presente artigo e elevarán á autoridade competente para a súa resolución a oportuna proposta sobre a concesión dun período de restablecemento e reflexión, de acordo co procedemento previsto regulamentariamente.

O dito período de restablecemento e reflexión terá unha duración de, ao menos, noventa días, e deberá ser suficiente para que a vítima poida decidir se desexa cooperar coas autoridades na investigación do delito e, se é o caso, no procedemento penal. Tanto durante a fase de identificación das vítimas como durante o período de restablecemento e reflexión, non se incoará un expediente sancionador por infracción do artigo 53.1.a) e suspenderase o expediente administrativo sancionador que se lle incoase ou, se é o caso, a execución da expulsión ou devolución eventualmente acordadas. Así mesmo, durante o período de restablecemento e reflexión, autorizaráselles a estadía temporal e as administracións competentes velarán pola subsistencia e, de resultar necesario, a seguridade e protección da vítima e dos seus fillos menores de idade ou con discapacidade, que se encontren en España no momento da identificación, aos cales se farán extensivas as previsións do punto 4 do presente artigo en relación co retorno asistido ou a autorización de residencia e, se é o caso traballo, se son maiores de 16 anos, por circunstancias excepcionais. Finalizado o período de reflexión, as administracións públicas competentes realizarán unha avaliación da situación persoal da vítima para efectos de determinar unha posible ampliación do citado período.

Con carácter extraordinario, a Administración pública competente velará pola seguridade e protección daquelas outras persoas, que se encontren en España, coas que a vítima teña vínculos familiares ou de calquera outra natureza, cando se acredite que a situación de desprotección en que quedarían fronte aos presuntos traficantes constitúe un obstáculo insuperable para que a vítima acceda a cooperar.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.*

A Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Modifícase o punto 2 do artigo 1, que queda redactado como segue:

«2. Por esta lei establécense medidas de protección integral cuxa finalidade é previr, sancionar e erradicar esta violencia e prestar asistencia ás mulleres, aos seus fillos menores e aos menores suxeitos á súa tutela, ou garda e custodia, vítimas desta violencia.»

Dous. Modifícase o punto 2 do artigo 61, que queda redactado como segue:

«2. En todos os procedementos relacionados coa violencia de xénero, o xuíz competente deberá pronunciarse en todo caso, de oficio ou por instancia das vítimas, dos fillos, das persoas que convivan con elas ou se encontren suxeitas á súa garda ou custodia, do Ministerio Fiscal ou da Administración da que dependan

os servizos de atención ás vítimas ou a súa acollida, sobre a pertinencia da adopción das medidas cautelares e de aseguramento recollidas neste capítulo, especialmente sobre as recollidas nos artigos 64, 65 e 66, determinando o seu prazo e o seu réxime de cumprimento e, se procede, as medidas complementarias a elas que sexan precisas.»

Tres. Modifícase o artigo 65, que queda redactado como segue:

«Artigo 65. *Das medidas de suspensión da patria potestade ou da custodia de menores.*

O xuíz poderá suspender para o inculpado por violencia de xénero o exercicio da patria potestade, garda e custodia, acollemento, tutela, curatela ou garda de feito, respecto dos menores que dependan del.

Se non acorda a suspensión, o xuíz deberá pronunciarse, en todo caso, sobre a forma en que se exercerá a patria potestade e, se é o caso, a garda e custodia, o acollemento, a tutela, a curatela ou a garda de feito dos menores. Así mesmo, adoptará as medidas necesarias para garantir a seguridade, a integridade e a recuperación dos menores e da muller, e realizará un seguimento periódico da súa evolución.»

Catro. Modifícase o artigo 66, que queda redactado como segue:

«Artigo 66. *Da medida de suspensión do réxime de visitas, estadía, relación ou comunicación cos menores.*

O xuíz poderá ordenar a suspensión do réxime de visitas, estadía, relación ou comunicación do inculpado por violencia de xénero respecto dos menores que dependan del.

Se non acorda a suspensión, o xuíz deberá pronunciarse, en todo caso, sobre a forma en que se exercerá o réxime de estadía, relación ou comunicación do inculpado por violencia de xénero respecto dos menores que dependan deste. Así mesmo, adoptará as medidas necesarias para garantir a seguridade, integridade e recuperación dos menores e da muller, e realizará un seguimento periódico da súa evolución.»

Disposición derradeira cuarta. *Carácter orgánico e títulos competenciais.*

1. A presente lei orgánica dítase ao abeiro do artigo 81 da Constitución española, e terán o carácter de orgánicos todos os seus artigos e as disposicións derradeiras primeira, segunda e terceira

2. A presente lei orgánica dítase ao abeiro da competencia exclusiva para ditar a lexislación civil atribuída ao Estado polo artigo 149.1.8.^a da Constitución española, salvo o artigo segundo, a disposición transitoria única, a disposición derradeira primeira e a disposición derradeira terceira, que se ditan ao abeiro do artigo 149.1.6.^a da Constitución española que atribúe ao Estado competencia exclusiva para ditar a lexislación procesual.

3. A disposición derradeira segunda, que modifica a Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, dítase ao abeiro do artigo 149.1.2.^a da Constitución española, que atribúe ao Estado competencia exclusiva en materia de estranxeiría.

Disposición derradeira quinta. *Non incremento do gasto.*

As medidas incluídas nesta norma non poderán supoñer incremento de gasto público.

Disposición derradeira sexta. *Modificacións e desenvolvementos regulamentarios.*

1. O Goberno levará a cabo as modificacións e desenvolvementos regulamentarios que sexan precisos para a aplicación da presente lei.
2. O Estado e as comunidades autónomas adoptarán, no ámbito das súas respectivas competencias, as medidas necesarias para a efectividade desta lei.

Disposición derradeira sétima. *Entrada en vigor.*

A presente lei orgánica entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto, mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei orgánica.

Madrid, 22 de xullo de 2015.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
MARIANO RAJOY BREY